

Olika typer av bön, del 1: Lovprisning

Inledning. Vi går nu in på olika områden av bönen, och vi börjar med det kanske allra viktigaste: lovprisning. För om Gud är Gud, vår Skapare och Förlossare, förtjänar Han vår tillbedjan oavsett våra omständigheter eller egna behov enbart för att Han är den Han är, men också för vad Han gjort för oss. När vi tänker på bön kanske vi främst tänker på att be *om saker* eller be *för saker* eller något annat. Lovprisning handlar mer om att vi erkänner Guds storhet, ära och kungamakt och visar att vi med glädje böjer oss under denna makt enbart för att Han är Kungen.

Några viktiga svenska ord. När vi talar om lovprisning i olika former är det några svenska ord i våra bibelöversättningar som signalerar att det handlar om lovprisande bön, och vi tar några bibelord som exempel och markerar med **fet** stil de ord vi är intresserade av:

- *Han sade då till sina tjänare: "Stanna här med åsnan. Jag och pojken går dit bort för att **tillbe**, och sedan kommer vi tillbaka till er."* (1 Mos 22:5)
- *Då sade Jesus till honom: "Gå bort, Satan! Ty det står skrivet: Herren, din Gud, skall du **tillbe**, och endast honom skall du tjäna."* (Matt 4:10)
- *HERREN är min starkhet och min lovsång, han blev min frälsning. Han är min Gud, jag vill **prisa** honom, min faders Gud, jag vill **upphöja**¹ honom.* (2 Mos 15:2)
- *Genast öppnades hans mun och hans tunga löstes, och han började tala och **prisa** Gud.* (Luk 1:64)
- *När härförare anför i Israel, när folket villigt offerar sig - **lova** HERREN!* (Dom 5:2)
- *Och på ett annat ställe: **Lova** Herren, alla hedningar, **prisa** honom, alla folk.* (Rom 15:11)
- *Jag vill alltid **välsigna** HERREN, hans **lov** skall ständigt vara i min mun.* (Psalm 34:2)
- *Ty HERRENS namn skall jag förkunna, **ge ära** åt vår store Gud.* (5 Mos 32:3)
- *Ni riken på jorden, sjung till Guds ära, **lovprisa** Herren, sela.* (Psalm 68:33)
- *Straffa odjuret i vassen, tjurarnas hop och deras kalvar. Ödmjukt skall folken **hylla**² dig med silverstycken. Han skingrar de folk som vill ha krig.* (Psalm 68:31)

Dessa ord är som vi kan se ovan: tillbe, prisa, upphöja, lova, välsigna, ge ära, lovprisa, hylla. Någonstans innefattar dessa svenska ord innebörden av lovprisning.

Vad betyder dessa ord i grundspråket? Om vi undersöker grundbetydelsen av de ord vi tagit fram utifrån de bibelord där de dyker upp får vi en tydligare bild av vad de betyder:

- "Tillbe" i 1 Mos 22:5 betyder att "böja sig ner", krypa, falla ner, t.ex. böja sig ner med ansiktet mot marken i vördnad för kunglighet eller gudom
- "Tillbe" i Matt 4:10 betyder att "sänka sig i hyllning", likt hur en hund slickar sin herres hand

¹ Ordet "upphöja" används inte om Gud i Nya testamentet i Svenska Folkbibeln '98, däremot om att Gud skall "upphöja" dem som ödmjukar sig (1 Petr 5:6) och att Jesus blivit upphöjd (Hebr 7:26).

² Ordet "hylla" finns endast en enda gång i Svenska Folkbibeln '98, men betydligt fler ggr i Bibel2000. Exakt hur man översätter vissa hebreiska eller grekiska ord är en smaksak, men ibland återspeglar det också bibelöversättarnas "teologiska fördomar" i både positiv och negativ bemärkelse, se t.ex. skillnaderna i hur SFB'98 och Bibel2000 översätter Matt 2:2.

- "Prisa" i 2 Mos 15:2 betyder "att pryda med beröm, att fira" och har anknytningar till att sätta sig ner, bosätta sig, komma till ro
- "Upphöja" i 2 Mos 15:2 betyder att "lyfta upp" och används i vardagligt tal om att bygga hus, lyfta saker (från marken), uppfostra barn, resa stenstoder, etc.
- "Prisa" i Luk 1:64 betyder att "tala väl om", ge en eloge³
- "Lova" i Dom 5:2 betyder att "knäfalla/böja knä" eller "välsigna" (se Psalm 34:2)
- "Lova" i Rom 15:11 betyder rätt och slätt "prisa", ibland i kombination med sång
- "Prisa" i Rom 15:11 har betydelsen "berömma"
- "Ge ära" i 5 Mos 32:3 betyder att "ge storhet", och är samma tanke som tidigare i versen där det handlar om att "proklamera" HERRENS namn
- "Lovprisa" i Psalm 68:33 anknyter till hur man slog på strängarna på instrumenten vid lovsången, och handlar därför om att hur man gör musik
- "Hylla" i Psalm 68:31 har grundbetydelsen att "sträcka ut sina händer"

Det finns många fler bibelställen och bibelord som anknyter till lovprisning, men dessa ger en viss insikt i vad det handlar om. Lovprisning handlar om Guds storhet, vår litenhet, och hur vi i vår litenhet böjer oss för Guds storhet och framhåller inför Honom och inför hela världen att Han är stor.

Motivation för lovprisning. Förutom det som redan nämnts, ger Bibeln oss många skäl till lovprisning av Gud i våra böner. Den bok i Bibeln som kanske framhåller detta allra mest är Uppenbarelseboken:

- *Och jag såg, och jag hörde rösten av många änglar runt omkring tronen och väsendena och de äldste. Deras antal var tiotusen gånger tiotusen och tusen gånger tusen. Och de sade med hög röst: "Lammet, som blev slaktat, är värdigt att ta emot makten, rikedomerna och visheten, kraften och äran, härligheten och tacksägelsen." Och allt skapat i himlen och på jorden och under jorden och på havet, ja, allt som finns i dem hörde jag säga: "Honom som sitter på tronen, honom och Lammet, tillhör tacksägelsen och priset, äran och makten i evigheternas evigheter." Och de fyra väsendena sade: "Amen". Och de äldste föll ner och tillbad⁴. (Upp 5:11-14)*
- *Därefter såg jag, och se: en stor skara som ingen kunde räkna, av alla folkslag och stammar och länder och språk. De stod inför tronen och inför Lammet, klädda i vita kläder och med palmblad i händerna. Och de ropade med hög röst: "Frälsningen tillhör vår Gud, honom som sitter på tronen, och Lammet." Och alla änglar stod runt omkring tronen och kring de äldste och de fyra väsendena, och de föll ner på sina ansikten inför tronen och tillbad Gud och sade: "Amen. Lovet och priset, visheten och tacksägelsen, äran, makten och väldet tillhör vår Gud i evigheternas evigheter. Amen." (Upp 7:9-12)*

Ett nyckelord här är att Lammet är "värdigt" att ta emot vår lovprisning. Ordet betyder "förtjänar, är lämplig". Gud Fader och Lammet *förtjänar* vår lovprisning, De är de Enda som är *lämpliga* föremål för vår tillbedjan. Därför står det att lovet och priset, visheten och tacksägelsen, äran, makten och väldet *tillhör* vår Gud. Lovprisning handlar om att ge Gud något som redan är Hans från evighet till evighet. Och, som någon sa nyligen, när vi ger Gud äran i vår lovprisning mår vi bra, för det är vad vi blivit skapade till: att ära och lovprisa Gud.

³ Det grekiska ordet är eulogeo.

⁴ Här används samma ord som i Matt 4:10.